

UZASADNIENIE

W pozwie z 14 grudnia 2015 r. powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych J. B. i A. O. kwoty 237.711,61 zł z odsetkami ustawowymi od kwot i dat wskazanych w pozwie, a nadto kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że dysponuje tytułami wykonawczymi w postaci wyroków sądowych z 29 lipca 2013 r. w sprawie VIII GC 3094/12, z 10 stycznia 2013 r. w sprawie VIII GC 1647/12, z 14 października 2014 r. w sprawie VIII GC 2914/12, wydanych przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, oraz z 6 lutego 2014 r. w sprawie XX GC 23/13, wydanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie, przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.. Egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna. Powódka dochodzi zatem należności objętych tymi wyrokami oraz kosztów postępowania klauzulowego i postępowań egzekucyjnych. Powódka podała, że pozwany A. O. pełnił funkcję prezesa zarządu w czasie powstania i wymagalności zobowiązania, J. B. pełnił funkcję członka zarządu w czasie wymagalności długu i nadal reprezentuje spółkę.

Pozwany A. O. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podniósł, że w okresie pełnienia funkcji w zarządzie spółki E. (...) (...), tj. do 12 czerwca 2013 r., brak było podstaw do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, spółka na bieżąco realizowała swoje zobowiązania, ale należności objęte wyrokami powoływanymi przez powódkę nie były dobrowolnie uiszczane, bowiem były sporne. W okresie sprawowania przez niego funkcji członka nie wystąpił stan niewypłacalności spółki. Nadto spółką interesowali się inwestorzy, co ostatecznie doprowadziło do zawarcia 12 czerwca 2013 r. umowy sprzedaży udziałów. Z ostrożności pozwany wskazał, że nawet gdyby istniały podstawy do ogłoszenia upadłości, to zaniechanie złożenia wniosku w tym zakresie nie spowodowało obniżenia potencjału majątkowego spółki. Zdaniem pozwanego brak też jest podstaw do dochodzenia przez powódkę należności w kwocie 18.529 zł z tytułu kosztów sądowych, w kwocie 156 zł z tytułu kosztów nadania klauzuli wykonalności wyrokom, a także w kwocie 4.881,28 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym, bowiem koszty te powstały po dacie odwołania pozwanego ze składu zarządu spółki. Z ostrożności procesowej podniósł zarzut zawyżenia przez powódkę kosztów postępowania egzekucyjnego oraz kosztów zastępstwa pełnomocnika w tym postępowaniu, ponieważ po części należności te zostały wyegzekwowane. Dalej, również ostrożności procesowej, pozwany podniósł zarzut nadużycia prawa przez powódkę (art. 5 k.c.) wskazując, że roszczenie powodowej spółki do spółki (...) było sporne, zatem pozwany, jako członek jej zarządu miał obowiązek wdania się w spór sądowy.

W piśmie z 30 czerwca 2016 r. powódka ograniczyła powództwo w części - do kwoty 236.437,73 zł - cofając pozew w kwocie 1.273,88 zł, tj. w zakresie części kosztów postępowania egzekucyjnego i kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu [k.83-86].

Pozwany J. B. nie odbierał korespondencji sądowej, nie złożył w sprawie wyjaśnień i nie stawił się na wyznaczoną rozprawę.

Wyrokiem z 30 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie zasądził od pozwanych A. O. i J. B. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 221.179,33 zł z odsetkami ustawowymi od kwot: 39.212,81 zł od 9 października 2012 r., 37.222,16 zł od 26 czerwca 2012 r., 97.710,36 zł od 5 czerwca 2012 r., 40.000 zł od 26 czerwca 2012 r.; oddalił powództwo w pozostałej części w stosunku do pozwanego A. O.; zasądził od pozwanego J. B. na rzecz powódki kwotę 15.258,40 zł; zasądził od pozwanych J. B. i A. O. solidarnie na rzecz powódki kwotę 19.104 zł tytułem kosztów procesu; stwierdził, że wyrok w stosunku do pozwanego J. S. jest zaoczny; wyrokowi w stosunku do pozwanego J. B. nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Sąd Okręgowy w Koszalinie uznał powództwo w stosunku do pozwanego A. O. za uzasadnione w przeważającej części. Stwierdził, że powódka powołanymi dokumentami wykazała podstawę roszczenia art. 299 § 1 k.s.h., w tym bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce (...), co zresztą nie było kwestionowane przez pozwanego. Wykazała też, że pozwany był członkiem zarządu spółki w czasie istnienia jej zobowiązań wobec powódki. Sąd Okręgowy zauważył, że pozwany złożył szereg wniosków dowodowych na poparcie swoich twierdzeń w zakresie braku podstaw do uwzględnienia w stosunku do niego powództwa. Odnosząc się do wniosków dowodowych w zakresie dowodów z akt rejestrowych Sąd Okręgowy je oddalił wskazując, że skoro rejestr jest jawny, to nie zachodziły żadne przeszkody w przedłożeniu przez pozwanego odpisów dokumentów z akt rejestrowych, które uznał on za istotne dowody w sprawie. Jeśli chodzi o dowody z zeznań świadka J. W. oraz przesłuchania pozwanego w charakterze strony Sąd Okręgowy stwierdził, że ich przeprowadzenie nie spowodowałoby ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w konsekwencji oddalił dowody w tym zakresie. Sąd Okręgowy oddalił również wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości, gdyż jedynym materiałem, na którym biegły mógłby się oprzeć, był „bilans z uwzględnieniem bufora”, złożony przez pozwanego przy odpowiedzi na pozew. Wniosek o zobowiązanie pozwanego J. B. do przedłożenia dokumentacji księgowej spółki za lata 2012 – 2013 Sąd Okręgowy, oddalił gdyż jego uwzględnienie nie doprowadziłoby do uzyskania materiału dowodowego, a nadto wniosek ten był spóźniony. Zdaniem Sądu pozwany nie wykazał też, że spółka (...) nie płaciła powódce należności, zasądzonych następnie przedłożonymi wyrokami sądowymi, nie z powodu stanu niewypłacalności, a z uwagi na sporny charakter roszczeń.

Przyjmując, że pozwany A. O. został wykreślony jako członek zarządu wymienionej spółki postanowieniem z 26 września 2016 r., Sąd Okręgowy uznał, że roszczenia główne zasądzone od tej spółki wyrokami wydanymi przed tą datą oraz co do roszczeń, które wówczas istniały, objęte są odpowiedzialnością pozwanego A. O., na co wskazują daty początkowego biegu odsetek wskazane w poszczególnych wyrokach (5 czerwca 2012 r., 26 czerwca 2012 r., 9 października 2012 r.). Zaliczył do nich roszczenia co do kwoty głównej i odsetek orzeczone w tych wyrokach, pomniejszonych o kwoty wyegzekwowane w toku egzekucji sądowej, do wysokości 214.145,33 zł z odsetkami ustawowymi. Skoro więc, jak stwierdził Sąd Okręgowy, pozwany A. O. był członkiem zarządu spółki (...) najdalej do 26 września 2016 r., to obciążają go jedynie te koszty postępowań, które powstały przed dniem wykreślenia go z rejestru wymienionej spółki. Ponieważ pozostałe wyroki: Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z 14.10.2014 roku (VIII GC 2914/12) i Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z 14.10.2014 roku (VIII GC 2914/12), zapadły po dacie wykreślenia pozwanego A. O. z KRS, stąd zarówno koszty orzeczone w tych wyrokach, jak i koszty powstałe w wyniku wykonywania tych wyroków, zdaniem Sądu pierwszej instancji nie obciążają pozwanego. Ostatecznie Sąd Okręgowy uznał, że za zobowiązania spółki (...), za które odpowiada pozwany A. O. składają się kwoty: 214.145,33 zł, 2 x 2.917 zł i 1.200 zł - łącznie 221.179,33 zł, taką też kwotę zasądził od obu pozwanych solidarnie na rzecz powódki, na podstawie art. 299 § 1 k.s.h., z odsetkami ustawowymi od kwot i dat wynikających z wyroków zapadłych przeciwko spółce (...). W punkcie II wyroku Sąd oddalił wobec pozwanego A. O. powództwo dalej idące, w punkcie III zasądził od pozwanego J. B. kwotę 15.258,40 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy żądaniem powoda (236.437,73 złotych), a kwotą zasądzoną od pozwanego A. O. (221.179,33 złotych), to jest kwotę, za którą pozwany ten odpowiada samodzielnie.

Apelację od tego wyroku złożył pozwany A. O., zaskarżając wyrok w zakresie punktów I i IV, w stosunku do tego pozwanego. Wyrokowi temu zarzucił:

- naruszenie prawa procesowego, to jest:

- 1) naruszenie art. 6 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i w konsekwencji oddalenie wszystkich wniosków dowodowych pozwanego, zamknięcie rozprawy na pierwszym terminie, mimo że nastąpiło to ze szkodą dla wyjaśnienia sprawy;
- 2) naruszenie art. 217 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i art. 232 k.p.c. poprzez błędne ich zastosowanie i w konsekwencji oddalenie wniosków dowodowych pozwanego w zakresie dowodów z dokumentów, w postaci sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności spółki za rok 2012 wraz z uchwałami nr 1, 2, 3 o zatwierdzeniu sprawozdań, protokołu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) sp. z o.o. w K. z 12 czerwca.2013 r. wraz z uchwałami, umowy sprzedaży udziałów, dowodów z zeznań świadka J. W., przesłuchania pozwanego A. O.,

dowodu z opinii biegłego z zakresu finansów, rachunkowości i księgowości, mimo że zostały one zawnioskowane na okoliczności mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, nie były spóźnione i nie spowodowałyby zwłoki w rozpoznaniu sprawy, zostały skonstruowane w sposób prawidłowy;

3) naruszenie art. 208 § 1 pkt 5 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji niewydanie zarządzenia zobowiązującego pozwanego do przedłożenia zawnioskowanych dokumentów w sytuacji, gdy Sąd Okręgowy uznał, że wskazywany przez pozwanego sposób ich dostarczenia (zwrócenie się do sądu rejestrowego) nie znajduje uzasadnienia;

4) naruszenie zasady równości stron w postępowaniu cywilnym poprzez niewydanie zarządzenia zobowiązującego pozwanego A. O. do przedłożenia wnioskowanych przez niego dokumentów, a wydanie zarządzenia zobowiązującego stronę powodową do złożenia pisemnych wyjaśnień;

5) naruszenie art. 224 § 1 k.p.c. poprzez błędne zastosowanie i w konsekwencji zamknięcie rozprawy na pierwszym terminie, pomimo że okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy nie zostały wyjaśnione;

6) naruszenie art. 225 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nieotwarcie rozprawy na nowo, mimo zasadnego wniosku pozwanego w tym zakresie;

7) naruszenie art. 278 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu finansów, rachunkowości i księgowości pomimo, że rozstrzygnięcie sprawy wymagało posiadania wiadomości specjalnych;

8) naruszenie art. 229 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że datą, do której pozwany A. O. odpowiada za niespłacone zobowiązania spółki jest dzień wykreślenia go z rejestru spółki, podczas gdy fakt odwołania tego pozwanego z funkcji członka zarządu z dniem 12 czerwca 2013 r. został przyznany przez stronę powodową;

9) naruszenie art. 231 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że pozwany A. O. nie wykazał, że wierzytelności, których dotyczy niniejsze postępowanie, miały charakter sporny pomiędzy powodową spółką a spółką (...) w K., podczas gdy wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych w sprawie faktów;

10) niewyjaśnienie przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy i nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego, co w pełni uzasadnia zastosowanie przez Sąd odwoławczy art. 386 § 4 k.p.c.;

11) naruszenie art. 100 k.p.c. poprzez błędne jego zastosowanie i w konsekwencji bezpodstawne odstępianie od zasady stosunkowego rozdzielenia kosztów;

- naruszenie prawa materialnego, to jest:

1) art. 299 § 2 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji wydanie wyroku w stosunku do pozwanego A. O. zasądającego roszczenie, pomimo że w sprawie zaistniały przesłanki zwalniające tego pozwanego z odpowiedzialności za zobowiązania spółki (...) w K.;

2) art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c., w zw. z art. 299 k.s.h., poprzez ich błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe oznaczenie daty początkowej naliczania odsetek.

Apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji wniosła także powódka, zaskarżając ten wyrok w części oddalającej powództwo, a więc w punkcie II, z następującymi zarzutami:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego:

1) art. 299 k.s.h. polegające na błędnej wykładni pojęcia szkody, w rozumieniu powołanych przepisów i uzależnienie zasądzenia od pozwanego A. O. części kosztów procesu, kosztów postępowania klauzulowego i egzekucyjnego od

faktu ich powstania w czasie posiadania mandatu członka zarządu przez tego pozwanego, podczas gdy stanowią one świadczenie akcesoryjne do zobowiązania powstałego w czasie pełnienia przez pozwanego funkcji prezesa zarządu;

2) art. 299 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy koszty procesu, koszty postępowania klauzulowego i egzekucyjnego stanowią szkodę powódki oraz są nierozzerwalnie związane i wynikają z zobowiązań powstałych w czasie pełnienia przez pozwanego A. O. funkcji prezesa zarządu;

2. naruszenie przepisów postępowania w stopniu mającym wpływ na treść wyroku a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez uchybienie zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego i w konsekwencji przyjęcie, że odsetki ustawowe od należności głównych zasądzonych od spółki (...) stanowią roszczenie akcesoryjne, natomiast takiego charakteru nie mają koszty procesu, koszty postępowania klauzulowego i egzekucyjnego w zakresie oddalonym przez Sąd pierwszej instancji, to jest w kwocie 15.258,40 zł;

3. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji uznanie, że odsetki ustawowe od należności głównych zasądzanych od spółki (...) załączonymi do akt sprawy orzeczeniami stanowią roszczenie akcesoryjne, natomiast nie mają takiego charakteru koszty procesu, koszty postępowania klauzulowego i egzekucyjnego w łącznej kwocie 15.258,40 zł.

Wskazując na powyższe podstawy powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie II poprzez zasądzenie od pozwanego A. O. na rzecz powódki solidarnie z J. B. kwoty 15.258,40 zł z z kosztami postępowania przed Sądem II instancji, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W wyniku obu apelacji Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z 10 sierpnia 2017 r. w sprawie I ACa 350/17 powyższy wyrok uchylił w zakresie dotyczącym pozwanego A. O. i sprawę w tym zakresie przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Koszalinie, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zaistniała sytuacja z art. 386 § 4 k.p.c.. Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, bowiem nie przeprowadził postępowania w zakresie przedstawionej przez pozwanego obrony przed roszczeniem dochodzonym przez powódkę, mimo przedstawienia przez tego pozwanego twierdzeń i wniosków dowodowych, uzasadniających i służących tej obronie. Sąd Okręgowy zaniechał czynności sądowych zmierzających do realizacji innych - poza bilansem spółki (...) dystrybucja za rok 2012 - wniosków dowodowych pozwanego, między innymi w celu skompletowania dokumentacji sprawozdawczej i księgowej, której wzmiankowany bilans byłby jednym z wielu elementów. To zaniechanie przejawiało się już na etapie wstępnego badania sprawy i przygotowania pierwszej rozprawy. W zarządzeniu Przewodniczącego o wyznaczeniu tej rozprawy, datowanym na 10 listopada 2016 r., pozwany A. O. nie został wezwany do przedstawienia dowodów, które zawniósł, a co do których Sąd Okręgowy następnie uznał, że ich zebranie nie może odbyć się w sposób wskazany przez tego pozwanego w odpowiedzi na pozew. Odnośnie powoływanego przez Sąd pierwszej instancji § 166 ust. 3 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd Okręgowy wyciągnął nieadekwatne konsekwencje z tego zakazu, obciążając nimi stronę procesu, bez poprzedzenia tego wezwaniem do odpowiednich czynności procesowych, właśnie po to, by zapewnić jego honorowanie. Powołana przez Sąd Okręgowy regulacja nie mogła sama w sobie stanowić podstawy do przyjęcia niedopuszczalności wniosków dowodowych pozwanego A. O. w zakresie dokumentów znajdujących się w aktach rejestrowych spółki (...). Jeśli chodzi o dowody z zeznań świadka i przesłuchania pozwanego, nie negując założenia Sądu Okręgowego odnośnie charakteru dowodów osobowych, Sąd Apelacyjny wskazał, że dowody te mogłyby być jednak przydatne jako dowody uzupełniające. O ile też wnioski o przesłuchanie pozwanego A. O. może być uznany za nieprecyzyjny o tyle ta nieprecyzyjność nie powinna uzasadniać oddalenia wniosku, bez poprzedzającego tę sankcję wezwania do odpowiedniego sprecyzowania wniosku. Podobnie Sąd Apelacyjny ocenił oddalenie wniosku dowodowego dotyczącego dowodu z opinii biegłego gdyż brak materiału, na którym biegły mógłby oprzeć swoją opinię spowodowany był nie tym, że pozwany A. O. nie złożył, czy nie wnioskował odpowiednich dowodów, lecz tym, że Sąd pierwszej instancji te wnioski oddalił. Tym samym nie spowodowałyby zwłoki uwzględnienie wniosku A. O., złożonego na rozprawie, o zobowiązanie drugiego pozwanego do złożenia dokumentacji księgowej spółki. O

ile natomiast doszłoby do przewidywanych przez Sąd Okręgowy trudności w doręczeniu, to możliwe byłoby wydanie stosownych zarządzeń w celu umożliwienia dokonania takiego doręczenia, a w ostateczności wydanie postanowienia na podstawie art. 242 k.p.c.

Sąd Apelacyjny wskazał, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd pierwszej instancji powinien przeprowadzić postępowanie dowodowe uwzględniając najpierw zebranie dokumentów, następnie dowodów ze źródeł osobowych - co może być uwarunkowane wykonaniem ewentualnego wezwania do uzupełnienia lub sprecyzowania tych wniosków dowodowych - wreszcie wezwanie biegłego, co również może być uwarunkowane wypełnieniem stosownych do okoliczności wymogów, w tym uiszczenia zaliczki na wydatki związane z tym dowodem. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w tym kierunku Sąd pierwszej instancji dokona ponownej oceny roszczenia powódki z uwzględnieniem merytorycznych twierdzeń pozwanego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r., w związku ze **zniesieniem VI Wydziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w Koszalinie**, sprawa została przekazana do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie.

Na rozprawie z 27 lutego 2018 r. Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Szczecinie zobowiązał powódkę do złożenia pisma przygotowawczego ze wskazaniem, jakie należności składają się na poszczególne kwoty żądania w wysokości: 39.212,81 zł, 37.222,16 zł, 97.710,36 zł, 40.000 zł, 23.566,28 zł, ze wskazaniem jakiego dokładnie roszczenia dotyczy wniosek o cofnięcie pozwu.

W piśmie z 12 marca 2018 r. **powódka ponownie ograniczyła powództwo** w części - w kwocie 18 zł - w tym zakresie cofnęła pozew. Ponadto, w odpowiedzi na zobowiązanie z 27 lutego 2018 r., powódka sprecyzowała, że w niniejszym postępowaniu **dochodzi kwoty 236.419,73 zł** z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 2 października 2015 r. W piśmie tym powódka wyjaśniła z jakich tytułów dochodzi poszczególnych roszczeń, składających się na sumę żądania. Jednocześnie powódka wskazała, że kwota 18 zł, o którą ograniczone zostało niniejszym pismem powództwo, omyłkowo wskazana została jako koszty postępowania klauzulowego w sprawach rozpoznanych przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, VIII GC 1647/12 oraz przez Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Ga 484/13. Ponadto powódka sprecyzowała, że ograniczenie powództwa w piśmie procesowym z 30 czerwca 2016 r. dotyczyło kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawach: Km 225/14 - pierwotnie dochodzona kwota 295,91 zł, obecnie 36,11 zł; Km 772/13 - pierwotnie dochodzona kwota 902,54 zł, obecnie 177,45 zł; Km 341/14 - pierwotnie dochodzona kwota 339,38 zł, obecnie 50,39 zł.

Postanowieniem z 12 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie umorzył postępowanie w części – poza kwotą 236.419,73 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym od 2 października 2018 r. i zwrócił powódce kwotę 32 zł tytułem połowy opłaty sądowej od pozwu w cofniętej części.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. zarejestrowana została 12 września 2002 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym pod pozycją 130667.

Jako prezes jednoosobowego zarządu spółki do 26 września 2013 r. wpisany był A. O., zaś od tego dnia jako prezes zarządu figuruje J. B..

dowód: odpis z rejestru KRS – k. 14 – 14 v.,

fotokopia postanowienia z 26 września 2013 r. – k. 17 – 19,

przesłuchanie pozwanego A. O. - k. 416v – 417.

(...) sp. z o.o. z siedzibą w K. zajmowała się produkcją i dystrybucją napojów.

Do 12 czerwca 2013 r. jedynym wspólnikiem spółki był A. O., pełniący jednocześnie funkcję prezesa zarządu.

Spółka nie posiadała majątku w postaci nieruchomości, nie posiadała też majątku ruchomego poza wyposażeniem biura. Nie miała samochodów, działalność prowadziła w wynajętych pomieszczeniach, obejmujących część biurową i magazyn.

A. O. jako prezes zarządu E. (...) (...) negocjował ze (...) sp. z o.o. w W. umowę, w ramach której E. (...) (...) produkowałyby dla (...) napoje energetyzujące z logo U.. W czasie negocjacji do umowy dodany został paragraf, na mocy którego cena produktu była niższa w przypadku odbioru towaru przez zleceniodawcę własnym transportem. Paragrafu tego w negocjowanej umowie A. O. nie zauważył i ostatecznie podpisał umowę. Umowa przewidywała kary umowne za brak dostaw ze strony spółki (...). (...) sp. z o.o. nie realizowała umowy, ponieważ produkcja za cenę powiązaną z własnym odbiorem towaru przez zleceniodawcę była nieopłacalna. Kontrakt podzielony był na kilka dostaw, spółka (...) wytoczyła kilka procesów o zapłatę kar umownych za brak realizacji umowy. Procesy rozpoczęły się w roku 2012. A. O. był przekonany, że spółka (...) wygra wszystkie sprawy sądowe.

dowód: przesłuchanie pozwanego A. O. - k. 416v – 417.

Spółka (...) na bieżąco realizowała płatności wobec J. W., prowadzącego działalność gospodarczą po nazwą (...) J. W.. J. W. wykonywał na zlecenie E. (...) (...) usługi związane z produkcją napojów. Współpraca J. W. ze spółką (...) trwała do czasu, do kiedy funkcję prezesa zarządu tej spółki pełnił A. O..

dowód: zeznania świadka J. W. k. 394v-395.

Wyrokiem z 10 stycznia 2013 r. w sprawie VIII GC 1647/12 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zasądził od spółki (...) w K. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 40.000 zł z odsetkami ustawowymi od 26 czerwca 2012 r. i kwotę 2.917 zł tytułem kosztów procesu.

(...) sp. z o.o. (...) w K. złożyła apelację od tego wyroku do Sądu Okręgowego w Warszawie. Sprawa została zarejestrowana pod sygnaturą XXIII Ga 484/13.

Fakty niesporne nadto: wyrok z 10 stycznia 2013 r. k – 27.

W styczniu 2013 r. A. O. przestał prowadzić spółkę, do czerwca działalność spółki została „wygaszona”. W czerwcu 2013 r. nie było już zleceń otwartych ani żadnych kosztów działalności spółki.

W 2013 r. spółka nie zatrudniała już żadnych pracowników, wcześniej zatrudnienie wynosiło od 3 do 11 pracowników.

dowód: przesłuchanie pozwanego A. O. - k. 416v – 417.

31 marca 2013 r. prezes zarządu A. O. podpisał sprawozdanie finansowe za rok 2012, obejmujące bilans, rachunek zysków i strat, informację dodatkową.

Na koniec 2012 r. spółka (...) odnotowała dochód bilansowy w wysokości 50.742,04 zł.

W informacji dodatkowej odnotowano, że w 2012 roku sprzedaż prowadzona była w oparciu o pośrednictwo handlowe.

Na koniec 2012 r. w spółce nie występowały: wartości niematerialne i prawne, środki trwałe w budowie, inwestycje długoterminowe, długoterminowe rozliczenia międzyokresowe ani inne składniki majątku trwałego.

Aktywa obrotowe w kwocie 2.177.488,51 zł obejmowały:

- krótkoterminowe należności z tytułu dostaw, robót i usług w wysokości 589.101,75 zł,
- należności z tytułu podatków 24.768,77 zł, które miały być rozliczone w 2013 r.,
- należności z tytułu pobranych zaliczek i pozostałe w kwocie 7.522,80 zł,

- zapasy w wysokości 1.346.902,65 zł, w tym materiały: 4.015 zł oraz towary: 1.342.887,65 zł,
- środki pieniężne na rachunku bankowym i w kasie w kwocie 237.631,92 zł,
- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe w kwocie 3.852,19 zł.

Występował w spółce kapitał zapasowy, a utworzony został z dopłat do kapitału w 2009 r. i wynosił 110.000 zł.

Zarząd spółki planował powstały w 2012 r. zysk bilansowy w kwocie 50.742,04 zł przeznaczyć na pokrycie strat z lat poprzednich.

W 2012 r. występowały zobowiązania z tytułu kredytów, według stanu na 31 grudnia 2012 r. ich stan wynosił 292.790,89 zł.

Aktywa o charakterze rozliczeń międzyokresowych czynnych występowały i wynosiły 3.852,19 zł i dotyczyły ubezpieczeń majątkowych. Na majątku spółki nie były zabezpieczone jakiegokolwiek zobowiązania, z wyjątkiem zabezpieczeń z tytułu kredytu bankowego. Spółka nie posiadała zobowiązań warunkowych.

Wartość przychodów ze sprzedaży obejmowała wyłącznie sprzedaż realizowaną w kraju – 5.222.537,59 zł.

W 2012 r. nie dokonano odpisów aktualizujących wartość zapasów, zapasy trudno zbywalne nie występowały. Nie poniesiono też kosztów zaniechanej działalności, ponieważ spółka nie zamierzała się ograniczać czy też zaniechać dotychczas prowadzonej działalności. Nie poniesiono kosztów wytworzenia środków trwałych na własne potrzeby. Nie poniesiono zysków i strat nadzwyczajnych.

Spółka zatrudniała 1 osobę na umowę o pracę i 1 osobę na umowę zlecenie.

Spółka poniosła w 2012 r. koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów, w tym:

- koszty ZUS niezapłacone: 1.823,78 zł,
- wynagrodzenia niewypłacone: 3.157,35 zł,
- koszty egzekucyjne i upomnień: 12.022,18 zł
- odsetki od zobowiązań publicznoprawnych: 11.254,25 zł,
- pozostałe koszty: 4.587,09 zł.

W 2012 r. spółka zapłaciła koszty ZUS za 2010 rok w wysokości 17.442,47 zł oraz wynagrodzenia pracownicze za rok 2011 w wysokości 3.157,35 zł.

dowód: sprawozdanie finansowe za 2012 r. E. (...) (...) k. 326 – 337,

sprawozdanie z działalności E. (...) (...) z uchwałami - k. 338–341.

12 czerwca 2013 r. odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. (jedynym wspólnikiem był wówczas A. O.), podczas którego podjęto następujące uchwały:

- uchwałę nr 1 w sprawie odwołania prezesa zarządu A. O.,
- uchwałę nr 2 w sprawie powołania prezesa zarządu J. B.,
- uchwałę nr 3 w sprawie powołania prokurenta spółki w osobie A. O.,

- uchwałę nr 4 wyrażającą bezwarunkową zgodę na zbycie wszystkich udziałów wspólnika A. O. w ilości 180 po 500 zł każdy, o łącznej wartości 90.000 zł, na rzecz J. B..

W protokole zapisano, że wszystkie uchwały wchodzą w życie z dniem podjęcia.

12 czerwca 2013 r. A. O. zawarł z J. B. umowę sprzedaży wszystkich udziałów w spółce (...), tj. 180, za kwotę 30.000 zł, zapłaconą jednorazowo gotówką w dniu podpisania umowy.

Podpisy A. O. J. B. zostały poświadczane przez notariusza.

dowód: protokół (...) sp. z o.o. w W. - k. 320 – 322,

umowa sprzedaży udziałów z 12 czerwca 2013 r. - k. 323 – 325.

Wyrokiem z 29 lipca 2013 r., w sprawie VIII GC 3094/12, opatrzonym klauzulą wykonalności 4 lutego 2014 r., Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zasądził od spółki (...) w K. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 40.000 zł z odsetkami ustawowymi od 9 października 2012 r. i kwotę 2.917 zł tytułem kosztów procesu.

W toku egzekucji prowadzonej na podstawie powyższego wyroku przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Koszalinie M. B. wyegzekwowano od spółki (...) kwotę 787,19 zł.

Postanowieniem z 3 marca 2015 r. (Km 225/14) komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia częściowej bezskutecznej egzekucji oraz ustalił koszty postępowania na kwotę 295,91 zł oraz koszty zastępstwa w egzekucji na kwotę 900 zł, które poniósł wierzyciel i które nie zostały wyegzekwowane od dłużnika.

W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że egzekucja z kont bankowych okazała się bezskuteczna, dłużnik nie figuruje w rejestrze zastawów, podczas czynności terenowych przeprowadzonych 22 kwietnia 2014 r. ustalono, że pod adresem wskazanym we wniosku znajduje się budynek biurowy, gdzie dłużnik około rok wcześniej zajmował pokój na piętrze, dłużnik jednakże wyprowadził się z tego adresu, nie ustalono dokąd. Egzekucja wierzytelności z urzędu skarbowego nie przyniosła rezultatu, dłużnik nie figuruje w ewidencji gruntów budynków prowadzonej dla obrębu położonych na terenie powiatu (...) i (...). W efekcie postępowanie zostało umorzone na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.

dowód: wyrok z 29 lipca 2013 r. - k. 23 - 24,

postanowienia komornika z 3 marca 2015 r.- k. 25 -26.

18 czerwca 2013 r. zakończyło się postępowanie apelacyjne, wywołane apelacją od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z 10 stycznia 2013 r., w sprawie VIII GC 1647/12.

Wyrokiem z 18 czerwca 2013 r. w sprawie XXIII Ga 484/13 Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił apelację pozwanej spółki (...) i zasądził od niej na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 1.200 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu przed II instancją.

Postanowieniem z 26 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie nadał klauzulę wykonalności wymienionym wyżej tytułom egzekucyjnym.

W toku egzekucji wszczętej przez spółkę (...), na podstawie wskazanych wyżej tytułów, komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Koszalinie M. B. wyegzekwował od spółki (...) należność w łącznej kwocie 2.777,84 zł, ustalił koszty postępowania egzekucyjnego obciążające dłużnika na kwotę 902,54 zł i koszty zastępstwa na kwotę 600 zł, które poniósł wierzyciel i które nie zostały wyegzekwowane od dłużnika.

Postanowieniem z 3 marca 2015 r. (Km 772/13) komornik umorzył w pozostałym zakresie egzekucję, jako bezskuteczną, z analogicznym uzasadnieniem jak w sprawie Km 225/14, w którym dodatkowo wskazano, że 20 czerwca 2014 r. przeprowadzone zostały czynności pod tym adresem wskazanym przez urząd skarbowy jako miejsce prowadzonej rachunkowości firmy - okazało się, że jest to adres księgowej, która nie prowadzi księgowości spółki od około 3-4 lat.

Fakty niesporne, nadto: wyrok z 10 stycznia 2013 r. k – 27,

wyrok z 18 czerwca 2013 r. – k. 28,

postanowienie z 26 czerwca 2013 r. – k. 29,

postanowienia komornika z 3 marca 2015 r. – k. 30-31.

Prawomocnym wyrokiem z 6 lutego 2014 r. w sprawie XX GC 23/13, opatrzonym klauzulą wykonalności w 3 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, zasądził od spółki (...) na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 99.208,46 zł z odsetkami ustawowymi od 5 czerwca 2012 r., kwotę 8.578 zł tytułem kosztów procesu. Nadając klauzulę wykonalności zasądził nadto 66 zł tytułem kosztów postępowania klauzulowego.

W toku egzekucji wszczętej przez spółkę (...), na podstawie tego tytułu, komornik przy Sądzie Rejonowym w Koszalinie M. B. wyegzekwował od spółki (...) należność w łącznej kwocie 1.498,10 zł, ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 339,38 zł oraz koszty zastępstwa w egzekucji na kwotę 900 zł, które poniósł wierzyciel i które nie zostały wyegzekwowane od dłużnika.

Postanowieniem z 3 marca 2015 r. (Km 341/14) komornik sądowy umorzył w pozostałym zakresie egzekucję, jako bezskuteczną, z analogicznym uzasadnieniem jak w poprzednich sprawach.

dowód: wyrok z 6 lutego 2014 r. - k. 32,

postanowienie z 3 kwietnia 2014 r. - k. 33,

postanowienia komornika z 3 marca 2015 r. - k. 34-35.

Wyrokiem z 14 października 2014 r. w sprawie VIII GC 2914/12, opatrzonym klauzulą wykonalności 2 lutego 2015 r., Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zasądził od (...) sp. z o.o. w K. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 40.000 zł z odsetkami ustawowymi od 26 czerwca 2012 r., kwotę 2.917 zł tytułem kosztów procesu. Nadając klauzulę wykonalności zasądził 66 zł tytułem kosztów postępowania klauzulowego.

Egzekucja prowadzona na podstawie tego tytułu przez komornika przy Sądzie Rejonowym w Koszalinie M. B. została umorzona postanowieniem z 10 kwietnia 2015 r., jako bezskuteczna (Km 231/15), z uzasadnieniem analogicznym jak w poprzednich sprawach. Komornik ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 43,45 zł i koszty zastępstwa w egzekucji na kwotę 900 zł, które poniósł wierzyciel i które nie zostały wyegzekwowane od dłużnika.

dowód: wyrok z 14 października 2014 r. - k. -36,

postanowienia komornika z 10 kwietnia 2015 r. - k. 37-38.

Pismem z 21 września 2015 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wezwała A. O. do zapłaty kwoty 242.774,74 zł, działając na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. i powołując się na bezskuteczność egzekucji prowadzonej przeciwko (...) sp. z o.o. w K., w terminie 3 dni od otrzymania wezwania.

Wezwanie dotyczyło należności głównych, kosztów procesu i kosztów nadania klauzuli wykonalności w sprawach VIII GC 3094/12, VIII GC 1647/12, XX GC 23/13, VIII GC 2914/12, a także kosztów postępowania egzekucyjnego należności z tych wyroków, wraz z kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniach egzekucyjnych.

Pismo zostało doręczone 30 września 2015 r., co zostało potwierdzone na zwrotnym potwierdzeniu odbioru podpisem A. O..

dowód: wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem odbioru - k. 42-44 .

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione do kwoty 236.419,73 zł, stanowiącej żądanie powódki po cofnięciu pozwu, sprecyzowane w piśmie procesowym z 12 marca 2018 r. (w pozostałym zakresie postępowanie zostało umorzone postanowieniem z 12 kwietnia 2018 r.).

Na kwotę objętą żądaniem, po cofnięciu, składają się następujące roszczenia:

1. 39.212,81 zł z ustawowymi odsetkami od 2 października 2015 r.
2. 37.222,16 zł z ustawowymi odsetkami od 2 października 2015 r.,
3. 97.710,36 zł z ustawowymi odsetkami od 2 października 2015 r.,
4. 40.000 zł z ustawowymi odsetkami od 2 października 2015 r.,
5. 22.274,40 zł z ustawowymi odsetkami od 2 października 2015 r.

Powódka wyjaśniła, że kwota wskazana w **punkcie 1** zasądzona została wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie VIII Wydział Gospodarczy 29 lipca 2013 r., w sprawie VIII GC 3094/12, opatrzonym klauzulą wykonalności 4 lutego 2014 r., opiewającym na kwotę należności głównej 40.000 zł z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od 9 października 2012 r. do dnia zapłaty. Wskazana wyżej należność główna została w części, tj. w kwocie 787,19 zł zaspokojona w postępowaniu egzekucyjnym, tym samym powódka dochodzi w niniejszym postępowaniu kwoty 39.212,81 zł.

Należność wskazana w **punkcie 2** zasądzona została wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie VIII Wydział Gospodarczy 10 stycznia 2013 r., w sprawie VIII GC 1647/12, opatrzonym klauzulą wykonalności 26 czerwca 2013 r., opiewającym na kwotę należności głównej 40.000 zł z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od 26 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty. Należność główna została w części, tj. w kwocie 2777,84 zł zaspokojona w postępowaniu egzekucyjnym, tym samym powódka dochodzi w niniejszym postępowaniu kwoty 37.222,16 zł.

Kwota wskazana w **punkcie 3** zasądzona została wyrokiem wydanym przez Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy 6 lutego 2014 r., w sprawie XX GC 23/13, opatrzonym klauzulą wykonalności 3 kwietnia 2014 r., opiewającym na kwotę należności głównej 99.208,46 zł z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od 5 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.

Należność wskazana w **punkcie 4** zasądzona została wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie VIII Wydział Gospodarczy 14 października 2014 r., w sprawie VIII GC 2914/12, opatrzonym klauzulą wykonalności 2 lutego 2015 r., opiewającym na kwotę należności głównej 40.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od 26 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.

Na kwotę **22.274,40 zł**, wskazaną w **punkcie 5**, składają się koszty procesu, koszty postępowania klauzulowego, koszty postępowania egzekucyjnego, koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym, wynikające z:

1. wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z 29 lipca 2013 r., w sprawie VIII GC 3094/12:
 - a) koszty procesu w kwocie 2917 zł,
 - b) koszty postępowania klauzulowego w kwocie 6 zł,
2. postanowienia Komornika M. B. z 3 marca 2015 r. w sprawie Km 225/14: koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym w wysokości 900 zł,
3. postanowienia Komornika M. B. z 3 marca 2015 r. w sprawie Km 225/14: koszty postępowania egzekucyjnego orzeczone na rzecz wierzyciela w kwocie 36,11 zł;
4. wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z 10 stycznia 2013 r., w sprawie VIII GC 1647/12: koszty procesu w kwocie 2.917 zł;
5. wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy z 18 czerwca 2013r., w sprawie XXIII Ga 484/13: koszty procesu w kwocie 1200 zł;
6. postanowienia Komornika M. B. z 3 marca 2015 r. w sprawie Km 772/13: koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym w wysokości 600 zł,
7. postanowienia Komornika M. B. z 3 marca 2005 r. w sprawie Km 772/13: koszty postępowania egzekucyjnego orzeczone na rzecz wierzyciela w kwocie 177,45 zł;
8. wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy z 6 lutego 2014 r., w sprawie XX GC 23/13: koszty procesu w kwocie 8578 zł,
9. postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy z 3 kwietnia 2014 r., w sprawie XX GC 23/13: koszty postępowania klauzulowego w kwocie 66 zł,
10. postanowienia Komornika M. B. z 3 marca 2015 r. w sprawie Km 341/14: koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym w wysokości 900 zł,
11. postanowienia Komornika M. B. z 3 marca 2015 r. w sprawie Km 341/14: koszty postępowania egzekucyjnego orzeczone na rzecz wierzyciela w kwocie 50,39 zł;
12. wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie VIII Wydział Gospodarczy z 14 października 2014 r., w sprawie VIII GC 2914/12:
 - a) koszty procesu w kwocie 2.917 zł;
 - b) koszty postępowania klauzulowego w kwocie 66 zł;
13. postanowienia Komornika M. B. z 10 kwietnia 2015 r. w sprawie Km 231/15: koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym wysokości 900 zł,
14. postanowienia Komornika M. B. z 10 kwietnia 2015 r. w sprawie Km 231/15: koszty postępowania egzekucyjnego orzeczone na rzecz wierzyciela w kwocie 43,45 zł.

Jednocześnie powódka wyjaśniła, że **kwota 18 zł**, o którą ograniczone zostało powództwo pismem z 12 marca 2018 r., omyłkowo wskazana została jako koszty postępowania klauzulowego w sprawach rozpoznanych przez Sąd Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, VIII GC 1647/12 oraz przez Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Ga 484/13.

Ponadto powódka sprecyzowała, że ograniczenie powództwa z 30 czerwca 2016 r. dotyczyło kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawach:

- a) Km 225/14 - pierwotnie dochodzona kwota 295,91 zł, obecnie 36,11 zł;
- b) Km 772/13 - pierwotnie dochodzona kwota 902,54 zł, obecnie 177,45 zł;
- c) Km 341/14 - pierwotnie dochodzona kwota 339,38 zł, obecnie 50,39 zł.

Powódka - domagając się zasądzenia kwoty 236.419,73 zł - upatrywała podstawy prawnej roszczenia w art. 299 § 1 k.s.h. wywodząc, że egzekucja roszczeń powódki z majątku (...) sp. z o.o. w K. okazała się bezskuteczna.

Zgodnie z art. 299 § 1 k.s.h.: jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania.

§ 2 wskazanej jednostki redakcyjnej stanowi natomiast, że członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody – w przypadku brzmienia sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2015 r. poz. 978), a po jej wejściu w życie – członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym samym czasie wydano postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo o zatwierdzeniu układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewydania postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo niezatwierdzenia układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu wierzyciel nie poniósł szkody.

Zaznaczyć przy tym trzeba, że różnica w brzmieniu tych przepisów sprowadza się do zmiany regulacji w zakresie prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego sensu largo i pozostała w zasadzie bez wpływu na istotę określonych art. 299 § 2 k.s.h. przesłanek egzoneracyjnych.

Obecnie w doktrynie i orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. ma charakter odszkodowawczy [por. np. uchwała SN z 7.11.2008 r. w sprawie III CZP 72/08 i późniejsze orzeczenia] i powstaje poprzez fakt poniesienia przez wierzyciela szkody, która polega na powstaniu w majątku wierzyciela uszczerbku, który z kolei ma źródło w braku możliwości wyegzekwowania należności od spółki, bądź też w obniżeniu potencjału majątkowego spółki, spowodowanego z winy członka zarządu. Art. 299 § 1 k.s.h. nie odwołuje się co prawda wprost do pojęcia szkody, jednak już art. 299 § 2 k.s.h. reguluje – występujące w przypadku odpowiedzialności odszkodowawczej – przesłanki egzoneracyjne, w tym w ostatnim zdaniu tej jednostki redakcyjnej ustawodawca nawiązuje wprost do pojęcia szkody.

Szkoda wierzyciela dłużnej spółki stanowi tym samym podstawę odpowiedzialności członka zarządu z art. 299 § 1 k.s.h., przy czym zarówno powstanie szkody, jak i inne przesłanki odpowiedzialności, tj. wina i związek przyczynowy, funkcjonują na zasadzie domniemania ustawowego. Odpowiedzialność odszkodowawcza członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powstaje zatem w sytuacji, w której egzekucja prowadzona przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, a członek zarządu nie zdoła uwolnić się od odpowiedzialności na podstawie art. 299 § 2 k.s.h. Członek zarządu może przy tym broniąc się dążyć do wykazania, że wierzyciel nie poniósł szkody utożsamianej z obniżeniem potencjału majątkowego spółki, (obalenie domniemania szkody, wynikającego z faktu bezskuteczności egzekucji), bądź do wykazania, że szkoda wierzyciela nie ma związku z prowadzeniem spraw spółki, które to członek zarządu prowadził z należyłą starannością (obalenie domniemania winy).

Co należy podkreślić – art. 299 § 1 i 2 k.s.h., zakładając możliwość uniknięcia odpowiedzialności przez członków zarządu wobec wierzyciela, wprowadza domniemanie winy członka zarządu, zaś uwolnienie się od tej odpowiedzialności może nastąpić, jeżeli zdoła on udowodnić co najmniej jedną ze wspomnianych przesłanek egzoneracyjnych, określonych w art. 299 § 2 k.s.h. Skoro zatem wprowadzone przez art. 299 § 1 k.s.h. domniemanie winy członka zarządu, skutkujące jego osobistą odpowiedzialnością, polega na możliwości postawienia członkowi zarządu zarzutu doprowadzenia do bezskuteczności egzekucji, to od tego zarzutu członek zarządu może się uwolnić poprzez udowodnienie braku swojej winy za bezskuteczność egzekucji wierzyciela z majątku spółki. Do bezskuteczności egzekucji dochodzi bowiem zgodnie z przyjmowanym przez ten przepis założeniem na skutek nienależytego prowadzenia przez członka zarządu spraw spółki, przy czym nienależyte prowadzenie spraw spółki oznacza takie jego działania (bądź zaniedbania), które doprowadziły do sytuacji niewypłacalności spółki i tym samym bezskuteczności egzekucji. Koresponduje to z art. 293 § 2 k.s.h., który stanowi, że członek zarządu powinien przy wykonywaniu swoich obowiązków dołożyć staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności. Jeśli zaś członek zarządu prowadzi sprawy spółki w sposób niezgodny z art. 293 § 2 k.s.h. (tj. nienależyście) i w konsekwencji doprowadzi do jej niewypłacalności (bezskuteczności egzekucji), to wówczas ponosi osobistą odpowiedzialność za zobowiązania spółki na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. Dodać trzeba przy tym, że pomiędzy szkodą wierzyciela (niewyegzekwowaniem od dłużnej spółki należności z uwagi na bezskuteczność egzekucji) a zawinionym działaniem członka zarządu, które doprowadziło do powstania szkody, istnieje winien związek przyczynowy.

Już na wstępie należy podkreślić, że okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy po części nie były między stronami przedmiotem sporu, a zatem pozwany A. O. przyznawał, że powódce przysługują wobec (...) sp. z o.o. wierzytelności zasądzone wskazanymi w pozwie orzeczeniami, jak również nie kwestionował tego, że ich egzekucja z majątku spółki okazała się bezskuteczna. Nie ma też sporu co do tego, że pozwany został odwołany z funkcji członka zarządu z dniem 12 czerwca 2013 r.

Pozwany A. O. kwestionował natomiast dochodzone przez powódkę należności z tytułu kosztów sądowych, kosztów nadania klauzul wykonalności wyrokom i kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym, bowiem koszty te powstały po dacie odwołania pozwanego ze składu zarządu spółki. Podnosił również zarzut zawyżenia przez powódkę kosztów postępowania egzekucyjnego oraz kosztów zastępstwa pełnomocnika w tym postępowaniu, ponieważ po części należności te, jego zdaniem, zostały wyegzekwowane.

Zarzuty te okazały się nieuzasadnione. Z załączonych do pozwu tytułów wykonawczych wynika, jaka część należności została w poszczególnych postępowaniach egzekucyjnych wyegzekwowana (opisano to osobno dla każdego tytułu w części uzasadnienia obejmującej stan faktyczny, do której należy się w tym miejscu odwołać). Powódka pomniejszyła przy tym dochodzone pozwem należności główne o wyegzekwowane kwoty, w szczególności:

- w sprawie VIII GC 3094/12 zasądzoną kwotę 40.000 zł pomniejszyła o wyegzekwowaną w postępowaniu Km 225/14 kwotę 787,19 zł, dochodząc 39.212,81 zł;
- w sprawie VIII GC 1647/12 zasądzoną kwotę 40.000 zł pomniejszyła o wyegzekwowaną w postępowaniu Km 772/13 kwotę 2.777,84 zł, dochodząc 37.222,16 zł;
- w sprawie XX GC 23/13 zasądzoną kwotę 99.208,46 zł pomniejszyła o wyegzekwowaną w postępowaniu Km 341/15 kwotę 1.498,01 zł, dochodząc 97.710,36 zł.

Należność główna z wyroków została więc łącznie pomniejszona o 5.063,13 zł.

Ponadto powódka cofnęła powództwo w części, to jest o kwoty wynikające z postanowień komornika, które zostały na rzecz powódki zwrócone. Wyjaśnione to zostało w pismach procesowych powódki cofających pozew, w szczególności w piśmie procesowym z 12 marca 2018 r. Łącznie powódka cofnęła z tytułu kosztów pozew o kwotę 1.291,88 zł:

w sprawie Km 225/14 - pierwotnie dochodzona kwota to 295,91 zł, obecnie 36,11 zł;

w sprawie Km 772/13 - pierwotnie dochodzona kwota to 902,54 zł, obecnie 177,45 zł;

w sprawie Km 341/14 - pierwotnie dochodzona kwota to 339,38 zł, obecnie 50,39 zł.

Po cofnięciu pozwu żądane przez powódkę kwoty odpowiadają co do wysokości niewyegzekwowanym wierzytelnościom (...) sp. z o.o., tym samym zarzut zawyżenia przez powódkę dochodzonych kwot okazał się nieuzasadniony.

Bezpodstawny jest również zarzut braku odpowiedzialności pozwanego za należności z tytułu kosztów sądowych, kosztów nadania klauzul wykonalności wyrokom i kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym, które powstały po dacie odwołania pozwanego z zarządu spółki.

W orzecznictwie i doktrynie jednolicie przyjmowany jest pogląd, że odpowiedzialność z art. 299 § 1 k.s.h. obejmuje także koszty procesu prowadzonego przeciwko spółce, jak również koszty postępowania egzekucyjnego [por. np.: Kodeks spółek handlowych -Komentarz red. Z. J., rok 2018. L.; A. K. Odpowiedzialność członków zarządu, s. 83; wyroki Sądu Najwyższego z 16.3.2007 r., III CSK 404/06, z 8.3.2007 r., III CSK 352/06, wyrok SA w Katowicach z 4.7.2006 r., I ACa 341/06]. Argumentuje się przy tym, że skoro wcześniejsze wystąpienie na drogę sądową przeciwko spółce jest konieczną przesłanką dochodzenia roszczeń od członków zarządu (inaczej nie może być bowiem stwierdzona bezskuteczność egzekucji), to niezbędne jest poniesienie kosztów procesu, które wprawdzie, zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca (spółka) jest obowiązana zwrócić, jednak brak u niej środków musi powodować, iż powód nie otrzyma od niej zwrotu kosztów. Koszty procesu mają charakter akcesoryjny w stosunku do roszczenia stanowiącego przedmiot sprawy, co wyklucza możliwość ich dochodzenia w jakimkolwiek postępowaniu poza tym, w którym koszty te powstały. Za objęciem przez art. 299 § 1 k.s.h. kosztów procesu i postępowania egzekucyjnego dodatkowo przemawia także wykładnia funkcjonalna.

Mając na uwadze powyższe rozważania prawne, a także fakt, że wszystkie zobowiązania (...) sp. z o.o., które dochodzone były w procesach sądowych opisanych w pozwie, powstały w czasie, kiedy funkcję członka zarządu spółki pełnił pozwany A. O., przyjąć trzeba, że ponosi on odpowiedzialność - na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. - za niewyegzekwowane od spółki zobowiązania, stwierdzone powołanymi w pozwie wyrokami sądowymi oraz za koszty postępowań sądowych i egzekucyjnych, które powstały w związku z egzekucją należności z tych wyroków. Kwota ta odpowiada aktualnie dochodzonej przez powódkę w niniejszym postępowaniu (po częściowym cofnięciu pozwu) kwocie 236.419,73 zł.

Pozwany A. O. opierał swoją linię obrony również na przesłankach egzoneracyjnych z art. 299 § 2 k.s.h. Formułując swoją linię obrony dążył przede wszystkim do wykazania, że nie ponosi on winy za niezgłoszenie we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, ponieważ w ogóle nie było takiej potrzeby, do 12 czerwca 2013 r. (do dnia odwołania pozwanego z funkcji członka zarządu), spółka na bieżąco realizowała bowiem zobowiązania. Dalej pozwany wskazywał, że nawet gdyby istniały podstawy do ogłoszenia upadłości, to zaniechanie złożenia wniosku w tym zakresie nie spowodowało obniżenia potencjału majątkowego spółki.

Tak sformułowana obrona nie może być jednak - w okolicznościach faktycznych rozpoznawanej sprawy - uznana za skuteczną. Przypomnieć bowiem trzeba, że zgodnie z art. 293 § 2 k.s.h. członek zarządu powinien przy wykonywaniu swoich obowiązków dołożyć staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności. Jeśli zaś członek zarządu prowadzi sprawy spółki w sposób niezgodny z art. 293 § 2 k.s.h. (tj. nienależycie) i w konsekwencji doprowadzi do jej niewypłacalności (bezskuteczności egzekucji), to wówczas ponosi osobistą odpowiedzialność za zobowiązania spółki na podstawie art. 299 § 1 k.s.h.

W toku procesu pozwany A. O. został przesłuchany w charakterze strony. Z jego zeznań, korespondujących z pozostałym materiałem dowodowym wynika, że pozwany do 12 czerwca 2013 r. był jedynym (...) spółki (...) i zarazem jedynym członkiem zarządu. Pozwany przyznał się do tego, że jako członek zarządu podpisał z powodową spółką umowę, której przed podpisaniem w całości nie przeczytał i która dla (...) sp. z o.o. była skrajnie niekorzystna, do

tego stopnia, że sprzedaż produktów na warunkach określonych tą umową była dla (...) sp. z o.o. nieopłacalna. Z zeznań pozwanego wynika dalej, że jako prezes zarządu spółki podjął decyzję o niewykonywaniu tej niekorzystnej dla spółki umowy, przez co obciążony został przez powódkę karami umownymi. Z powyższego wynika, że pozwany A. O. nie dochował staranności z art. 293 § 2 k.s.h. Jako członek zarządu spółki zaniedbał bowiem elementarnego dla każdego uczestnika obrotu obowiązku, jakim jest przeczytanie umowy przed jej podpisaniem. Zaniedbanie na tym polu jest na tyle rażące, że trudno znaleźć usprawiedliwienie dla przekonania A. O., iż dochodzone przez powodową spółkę roszczenia z tytułu kar umownych miałyby być nieuzasadnione, co miałyby prowadzić do wygrania procesów z powódką. Nie sposób przyjąć, że pozwany - jako piastun organu (...) sp. z o.o. - wdając się w procesy sądowe z powódką, oparte o linię obrony odwołującą się do nieprzeczytania umowy przed podpisaniem, byłby w stanie w procesach tych przedstawić argumenty uprawdopodobniające wygraną zarządzanej przez niego spółki. A. O. działając z należytą starannością winien więc przewidywać, że spółka procesy te przegra. Zauważyć też trzeba (co wynika ze sprawozdań finansowych E. (...) (...) za 2012 r.), że spółka ta dopiero w 2012 r. zapłaciła koszty ZUS za 2010 rok w wysokości 17.442,47 zł oraz wynagrodzenia pracownicze za rok 2011 w wysokości 3.157,35 zł.

W tych szczególnych okolicznościach należy przyjąć, że pozwany nie dochowując obowiązków z art. 293 § 2 k.s.h. prowadził sprawy spółki nienależycie i w konsekwencji doprowadził do jej niewypłacalności (co później doprowadziło do bezskuteczności egzekucji prowadzonej przez powódkę).

Nie sposób pominąć również tego, że po przegraniu pierwszego procesu sądowego o zapłatę kar umownych, co nastąpiło 10 stycznia 2013 r. (w tej dacie wydany został w sprawie VIII GC 1647/12 wyrok Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie) pozwany - jak sam zeznał w czasie przesłuchania w niniejszej sprawie - przestał prowadzić spółkę (...), do czerwca 2013 r. działalność tej spółki została przez pozwanego całkowicie „wygaszona”, do tego stopnia, że w czerwcu 2013 r. nie było już zleceń otwartych ani żadnych kosztów działalności spółki. W 2013 r. spółka nie zatrudniała już żadnych pracowników. W dacie sprzedaży przez A. O. J. B. udziałów spółki (...) nie była to już więc spółka czynnie uczestnicząca w obrocie, ani spółka posiadająca funkcjonujące linie produkcyjne i zatrudniająca pracowników (przed 2013 r. spółka zatrudniała ich w ilości od 3 do 11). Do stanu takiego, w którym spółka nie prowadząc żadnej działalności nie była w stanie generować zysków, pozwany A. O. doprowadził spółkę świadomym działaniem, zmierzającym do - jak sam zeznał - „wygaszania” jej działalności, działania te zostały przy tym podjęte z początkiem 2013 r., co zbiega się w czasie z wydaniem pierwszego wyroku z powództwa (...) sp. z o.o. przeciwko (...) sp. z o.o. W efekcie można więc stwierdzić, że zawinione działania A. O. bezpośrednio doprowadziły do tego, że powódka nie może obecnie zaspokoić swoich roszczeń z majątku (...) sp. z o.o., spółka ta bowiem nie posiada już majątku i zarazem zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej i generowania zysków.

Konkludując powyższe rozważania uznać należało, że pozwany A. O. nie zdołał wykazać, że nie ponosi winy za doprowadzenie spółki (...) do takiego stanu, że obecnie egzekucja z jej majątku wierzytelności powódki pozostaje bezskuteczna. W tym stanie rzeczy powoływanie się przez pozwanego na przesłanki egzoneracyjne z art. 299 § 2 k.s.h. jest nieuzasadnione.

Powyższe rozważania pozwalają zatem na uznanie, że strona powodowa z uwagi na to, że pozwany doprowadził do bezskuteczności egzekucji z majątku spółki (...), poniosła szkodę, która wyraża się kwotą wierzytelności stwierdzonych wymienionymi w pozwie tytułami wykonawczymi, a także kosztów procesów prowadzonych przeciwko spółce, jak również kosztów postępowania egzekucyjnego, co wyjaśniono już wyżej.

Od tak wyliczonej kwoty odszkodowania powódka domaga się zasądzenia - od pozwanego jako członka zarządu (...) sp. z o.o. - odsetek za opóźnienie pozwanego w zapłacie odszkodowania z art. 299 § 1 k.s.h, liczonych od 2 października 2015 r. Powódka wyjaśniła w piśmie procesowym z 12 marca 2018 r., że data ta wskazana została w wysłanym do pozwanego wezwaniu do zapłaty. Z akt sprawy wynika jednakże, iż pozwany A. O. odebrał wezwanie do zapłaty, datowane na 21 września 2015 r., w dniu 30 września 2015 r., co wynika z pokwitowania na zwrotnym potwierdzeniu odbioru, załączonym do pozwu. Tym samym określony w tym wezwaniu - na podstawie art. 455 k.c. - termin zapłaty upłynął 3 września 2015 r., pozwany pozostaje zaś w opóźnieniu w zapłacie odszkodowania od 4 września 2015 r. Od tej daty zasądzone od pozwanego na rzecz powódki odsetki ustawowe za opóźnienie, zgodnie z art. 481 § 1 k.c.

Ustalając w postępowaniu ponownym stan faktyczny sprawy Sąd opierał się na przedstawionych przez strony dowodach z dokumentów, w tym na poświadczonych za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika strony powodowej będącego radcą prawnym dokumentach urzędowych w postaci orzeczeń sądowych, zaopatrzonych w klauzule wykonalności. Dowody te nie były kwestionowane przez strony, jak również nie budziły wątpliwości Sądu. Nadto zasadnicza część okoliczności faktycznych sprawy nie była w zasadzie między stronami sporna, na co wskazano już na wstępie rozważań.

W postępowaniu ponownym, mając na uwadze zalecenia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, Przewodniczący w Sądzie Okręgowym w Koszalinie zarządzeniem z 18 września 2017 r. wezwał pełnomocnika pozwanego A. O. do złożenia dokumentów rejestrowych (...) sp. z o.o. w K., sprawozdania finansowego za rok 2012, sprawozdania z działalności spółki wraz z uchwałami o zatwierdzeniu sprawozdań, protokołu zgromadzenia wspólników z uchwałami z 12 czerwca 2013 r. oraz umowy sprzedaży udziałów, a także podania adresu świadka J. B., pod rygorem pominięcia tych dowodów. W piśmie procesowym z dnia 3 października 2017 r. pozwany wskazał, że nie udało mu się ustalić adresu J. B., jednocześnie załączył objęte zarządzeniem dokumenty. Dokumenty te posłużyły do ustalenia stanu faktycznego sprawy, ich wiarygodność nie budziła wątpliwości.

Świadek J. B. ostatecznie nie został przesłuchany, ponieważ pełnomocnik pozwanego A. O. nie podał adresu, pod którym możliwe byłoby wezwanie świadka, mimo tego, że Przewodniczący ponownie (tym razem w Sądzie Okręgowym w Szczecinie, na rozprawie 27 lutego 2018 r.) wezwał pełnomocnika pozwanego do wskazania adresu świadka, pod rygorem pominięcia dowodu z zeznań tego świadka.

Pominięte zostały dowody powołane przez powódkę w piśmie procesowym z 10 listopada 2017 r., dotyczyły one bowiem okoliczności które nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Nie został przeprowadzony dowód z opinii biegłego sądowego, pozwany nie uiścił bowiem zaliczki na poczet wydatków związanych z przeprowadzeniem tego dowodu. Pominięcie dowodu z opinii biegłego w tym stanie rzeczy znajduje uzasadnienie w art. 130⁴ § 4 k.p.c. Dodać jednak trzeba, że pozwany powołał dowód z opinii biegłego z zakresu finansów, rachunkowości, księgowości, w celu ustalenia, czy w okresie sprawowania przez pozwanego funkcji w zarządzie spółki były podstawy do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, a w przypadku odpowiedzi pozytywnej, czy w przypadku terminowego zgłoszenia takowego wniosku powódka uzyskałaby zaspokojenie z majątku spółki. Nawet gdyby dowód ten został przeprowadzony, wątpliwym jest, czy biegły sądowy byłby w stanie udzielić odpowiedzi na tak postawione pytania, skoro pozwany nie przedłożył pełnej dokumentacji księgowej, która mogłaby być podstawą dla analiz i wniosków biegłego. Niezależnie od tego zauważyć trzeba również to, że objęte wnioskiem o powołanie dowodu z opinii biegłego okoliczności faktyczne i tak nie mogłyby doprowadzić do zwolnienia się przez pozwanego A. O. od odpowiedzialności na podstawie art. 299 § 1 k.s.h., skoro - co wyjaśniono powyższej - w sposób zawiniony doprowadził on spółkę do stanu, w którym egzekucja była bezskuteczna. W tym stanie rzeczy nawet gdyby pozwany wykazał, że nie ponosi winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszeniu upadłości, to i tak jako członek zarządu, który doprowadził do bezskuteczności egzekucji, odpowiadałby za zobowiązania (...) sp. z o.o. w K.

Stan faktyczny sprawy uzupełniony został dowodem z zeznań świadka J. W. oraz z przesłuchania w charakterze strony pozwanego A. O. - również te dowody zostały ocenione jako wiarygodne. Relacje pozwanego korespondowały bowiem z resztą materiału dowodowego, w szczególności z dowodami z dokumentów, tym samym zostały ocenione jako wiarygodne. Podobnie oceniony został dowód z zeznań świadka J. W., choć część przytaczanych przez niego faktów nie miała znaczenia dla sprawy.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i art. 100 zdanie drugie k.p.c. rozstrzygając, że powód wygrał proces w 99,50% oraz pozostawiając referendarzowi sądowemu szczegółowe wyliczenie kosztów procesu z zastosowaniem zasady odpowiedzialności za wynik sprawy, po uprawomocnieniu się wyroku.

Z uwagi na to, że w stosunku do pozwanego J. B. uprawomocnił się wydany 30 grudnia 2016 r. w sprawie VI GC 147/16 wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Koszalinie i jednocześnie pozwany A. O. odpowiada solidarnie z J. B. zgodnie z art. 299 § 1 k.s.h., w wyroku wydanym w niniejszej sprawie zastrzeżono, że odpowiedzialność ta jest solidarna. W wyroku zaocznym zasądzono w punkcie I i III od J. B. łącznie kwotę 236.437,73 zł, pozwany A. O. odpowiada więc solidarnie z J. B. do całej zasądzonej kwoty głównej, wynoszącej 236.419,73 zł, ponadto odpowiada solidarnie w zakresie odsetek, od pozwanego J. B. zasądzono jednakże odsetki jedynie od kwoty 221.179,33 zł, tym samym w zakresie odsetek od tej kwoty odpowiedzialność obu pozwanych jest solidarna, przy czym odsetki w stosunku do A. O. bieżą od 4 października 2015 r. Pozwani odpowiadają również solidarnie w zakresie kosztów procesu, do kwoty 19.104 zł, zasądzonej wyrokiem zaocznym od J. B..